

การศึกษาประสิทธิภาพและความพึงพอใจของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา
ต่อการใช้สื่อการเรียนภาษาชุด English Mate
The Study of Graduate Students' Effectiveness and Attitude towards 'English Mate'

ญาณิสา บุรณะชัยทวี*

Yanisa Buranachaitavee

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพฯ 10110
Graduate School, Srinakharinwirot University, Bangkok 10110 Thailand

*Corresponding author E-mail: yanisa@swu.ac.th

ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล

Chatchai Ekpanyaskul

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพฯ 10110
Graduate School, Srinakharinwirot University, Bangkok 10110 Thailand

สุจิตรา ศรีสังข์

Sujittra Srisung

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพฯ 10110

Faculty of Science, Srinakharinwirot University, Bangkok 10110 Thailand

(Received: January 6, 2019; Revised: April 1, 2019; Accepted, May 1, 2019)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารจัดการปัญหาหรืออุปสรรคจากรูปแบบกิจกรรมการใช้สื่อการเรียนภาษาชุด English Mate เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา 2) ศึกษาพัฒนาการด้านทักษะภาษาอังกฤษและทัศนคติของนิสิตที่มีต่อการจัดกิจกรรมการใช้สื่อ English Mate และ 3) พัฒนากิจกรรมสื่อประเภทภาพยนตร์สารคดี สำหรับการเสริมทักษะการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเอง กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่จะลงทะเบียนสอบวัดสมรรถนะทางภาษาในปีการศึกษา 2560 จำนวน 33 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความพึงพอใจกิจกรรมการใช้สื่อ English Mate และการสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า 1) นิสิตมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการใช้สื่อการเรียนรู้อังกฤษชุด English Mate ในระดับมากและเห็นว่าเป็นสื่อการเรียนรู้ที่ควรนำมาใช้เป็นกิจกรรมเสริมในการเรียนภาษาอังกฤษ ปัญหาที่พบในการใช้โปรแกรม English Mate คือ สื่อนี้จะต้องใช้กับคอมพิวเตอร์ที่เล่นแผ่นดีวีดีได้ 2) นิสิตมีทักษะทางภาษาอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านศัพท์และสำนวน การฟัง การอ่าน และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ทักษะที่ได้รับพัฒนาระดับปานกลาง คือ ทักษะการพูด และการเขียน 3) สารคดีจาก TED Talks 1 เรื่องที่ผ่านการคัดเลือกได้รับพัฒนาเป็นสื่อเสริมในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยจะทดลองใช้ในปีการศึกษา 2561

คำสำคัญ: บัณฑิตศึกษา, ประสิทธิภาพ, ทักษะภาษาอังกฤษ English Mate, สมรรถนะทางภาษา

Abstract

The objectives of this study were as follows: 1) the management and problems found when using English Mate as a supplementary material to improve the English language skills of postgraduate university students; 2) the development of English skills and attitudes towards students using English Mate: and 3) to develop documentary film media for English self-learning among the students. The samples in this study included thirty-three graduate students who registered for the language proficiency test in the 2017 academic year. The research instruments consisted of a questionnaire designed to measure the satisfaction of the students with English Mate and followed up with in-depth interviews. The data were analyzed by percentage. The results of the research found that: 1) the English Mate program requires a computer with a DVD players, but satisfaction with English Mate was at a high level and that this learning medium should be used as a supplementary material in learning English, 2) the most developed language skills were expressions and vocabulary, listening, reading and culture, while speaking and writing skills were developed at a medium level; and 3) a TED Talks lecture was developed as supplementary material for graduate classes.

Keywords: Graduate Students, Effectiveness, English skills, English Mate, language proficiency

บทนำ

การเสริมสร้างสมรรถนะและความสามารถในการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษของคนไทยจัดเป็นความจำเป็นเร่งด่วนของประเทศไทยในปัจจุบัน ในสภาวะที่ระดับความสามารถของคนไทยในด้านภาษาอังกฤษยังอยู่ระดับต่ำมาก ขณะที่ต้องเร่งพัฒนาประเทศให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกและรองรับภาวะการค้าการลงทุนการเชื่อมโยงระหว่างประเทศและการเข้าร่วมเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางในการสื่อสาร กระทรวงศึกษาธิการจึงเห็นว่าการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นนโยบายสำคัญที่จะต้องเร่งดำเนินการให้เกิดผลสำเร็จโดยเร็ว

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายการปฏิรูปโดยใช้กรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป The Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) เป็นกรอบความคิดหลักในการจัดการเรียนภาษาอังกฤษ และมีนโยบายเร่งปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งระบบให้สัมพันธ์เชื่อมโยงกัน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างเสริมสมรรถนะและทักษะการใช้ภาษาอังกฤษให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาคำความรู้เพื่อการพัฒนาตน อันจะนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ในตลาดสากล ทั้งนี้กระทรวงศึกษาธิการมีแนวทางว่าการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษควรคำนึงถึงธรรมชาติการเรียนรู้ภาษา กระบวนการเรียนการสอนควรมีลักษณะเป็นการเรียนรู้ตามธรรมชาติที่ใกล้เคียงกับการเรียนรู้ภาษาแรก คือ ภาษาไทย ที่เริ่มการเรียนรู้จากการฟัง และเชื่อมโยงเสียงกับภาพเพื่อสร้างความเข้าใจ แล้วจึงนำไปสู่การเลียนเสียง คือ การพูด และนำไปสู่การอ่านและเขียนในที่สุด การจัดการเรียนการสอนจึง ควรเป็นการสอนเพื่อการสื่อสารอย่างแท้จริง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2557)

ปัจจุบันการเรียนการสอนสามารถเกิดขึ้นได้ทุกที่และไม่ว่าจำกัดว่าต้องเรียนอยู่ในเฉพาะในห้องเรียนเท่านั้น ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและสื่อการสอนต่างๆ ช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดชีวิต การนำสื่อเทคโนโลยีต่างๆ มาใช้ในการเรียนรู้และฝึกฝนทักษะทางภาษาจึงเป็นแนวทางสำคัญในการกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ การฝึกฝนทางภาษาเช่นการออกเสียง การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน สามารถทำซ้ำๆ ได้อย่างไม่มีข้อจำกัดทำได้ด้วยตนเองทุกที่ทุกเวลา สื่อที่ได้รับความนิยมมากในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตั้งแต่ปี 1970 คือ ภาพยนตร์ โดยภาพยนตร์ในยุคแรกจะมาเป็นรูปของวีดิทัศน์ (video) และมีการพัฒนารูปแบบเรื่อยมาตลอดระยะเวลา 40 ปีจนกลายเป็นแผ่นดีวีดี(DVD) และดิจิทัลมีเดีย(Digital media) เช่นในปัจจุบัน ประโยชน์ของการใช้ภาพยนตร์ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษว่า ภาพยนตร์

จะสร้างแรงจูงใจและเป็นความบันเทิงในขณะที่เรียน ผู้เรียนจะสนุกกับการเรียนภาษาที่ใช้ในสถานการณ์จริง ไม่ใช่การสนทนาที่ใช้ภาษาสมมุติแบบเหมือนภาษาเขียนดังที่พบในแบบเรียน และหากผู้เรียนไม่ได้อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร ภาพยนตร์จะสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้พบการใช้ภาษาในสถานการณ์จริง นอกจากนั้นภาพที่ผู้เรียนเห็นในภาพยนตร์มาว่า จะเป็น ท่าทาง น้ำเสียง จะช่วยสื่อความหมายทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาอย่างเป็นรูปธรรม ในการชมภาพยนตร์แต่ละครั้ง ครูสามารถสร้างกิจกรรมเพื่อฝึกทักษะการสื่อสารได้ทุกทักษะ เช่น การฟังการสนทนา การแสดงบทบาทสมมติ การอภิปราย โต้เถียง การอ่าน การสร้างบทสนทนา การเขียนสรุปความ กิจกรรมหลากหลายเหล่านี้เคยเป็นภาระที่ผู้สอนต้องใช้เวลามากมายในการเตรียมการ แต่ด้วยความก้าวหน้าของเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ต ปัจจุบันมีสื่อออนไลน์มากมายให้ครูและผู้เรียนได้เลือกใช้ จึงเป็นหน้าที่ของครูที่จะต้องศึกษาและเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมกับนักเรียน บทเรียนบริบทการเรียน และ สังคมแวดล้อม

บัณฑิตวิทยาลัยในฐานะผู้ส่งเสริมและกำกับดูแลการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษาเล็งเห็นความสำคัญของการปฏิรูปดังกล่าวจึงมีนโยบายส่งเสริมการพัฒนานิสิตระดับบัณฑิตศึกษาให้มีคุณลักษณะตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป โดยนอกจากการจัดการเรียนการสอนตามโครงการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษระดับบัณฑิตแล้ว บัณฑิตวิทยาลัยได้การจัดห้อง Self- Access Learning

Center เพื่อเป็นแหล่งความรู้ทางภาษาอังกฤษ ที่นิสิตสามารถศึกษาได้ตามอัธยาศัยและความสนใจ การจัดหาสื่อต่างๆเพื่อเป็นกิจกรรมส่งเสริมทักษะภาษาอังกฤษจึงเป็นสิ่งสำคัญ กอปรกับการมีสื่อใหม่ๆ ที่ช่วยการเรียนรู้แบบธรรมชาติ ในสถานการณ์จริงโดยเจ้าของภาษา และกำลังเป็นที่สนใจในวงการศึกษาศึกษา เช่น English Mate บัณฑิตวิทยาลัยจึงสนใจศึกษาความเป็นไปได้และประโยชน์ที่จะเกิดจากการนำสื่อนี้มาช่วยพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการปัญหาหรืออุปสรรค จากรูปแบบกิจกรรมการใช้สื่อ English Mate เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา
2. เพื่อศึกษาพัฒนาการด้านทักษะภาษาอังกฤษ และทัศนคติของนิสิตที่มีต่อการจัดกิจกรรมการใช้สื่อ English Mate
3. เพื่อพัฒนากิจกรรมสื่อประเภทภาพยนตร์ สารคดีสำหรับการเสริมทักษะการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเอง

ขอบเขตการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยในชั้นเรียนจึงมุ่งศึกษาการจัดกิจกรรมเสริมทักษะภาษาอังกฤษ โดยการใช้สื่อ English Mate และการสร้างสื่อประเภทภาพยนตร์สารคดีเพื่อใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองสำหรับนิสิตระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2560

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างได้แก่ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่ลงทะเบียนสอบวัดสมรรถนะทางภาษาในปีการศึกษา 2560 กลุ่มตัวอย่างได้จากนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่สนใจสมัครเข้าร่วมโครงการจำนวน 33 คน

ตัวแปรที่ศึกษา 1) ผลการสอบ Pretest-Posttest 2) ทัศนคติและความพึงพอใจที่มีต่อสื่อการเรียนภาษาชุด English Mate

การดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาสื่อการเรียนภาษาชุด English Mate ด้านการแบ่งระดับภาพยนตร์ โดยเน้นการพิจารณาที่ เนื้อหา ไวยากรณ์ วงศัพท์ (Corpus) และ แบบทดสอบในภาพยนตร์
2. คัดเลือกภาพยนตร์ที่จะใช้ในงานวิจัย โดยพิจารณาความเหมาะสมด้านเนื้อหา ไวยากรณ์ วงศัพท์และแบบทดสอบที่เหมาะสมสำหรับนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาทั้งระดับง่าย ปานกลางและขั้นสูง จำนวน 20 เรื่อง
3. นำภาพยนตร์ที่ผ่านการพิจารณา ขั้นต้นให้ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาศาสตร์และการสอนภาษาอังกฤษ ตรวจสอบและปรับปรุง ความถูกต้องของการอธิบายศัพท์ สำนวน การแปลเนื้อหา การให้ข้อมูลด้านวัฒนธรรมที่พบในภาพยนตร์และความถูกต้องเหมาะสมของแบบทดสอบ
4. ผู้สร้างสื่อการเรียนภาษาชุด English Mate ปรับปรุงสื่อการเรียนตามข้อเสนอแนะ และคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ
5. ดำเนินการติดตั้งระบบในคอมพิวเตอร์ ห้อง Self-Access Center ชั้นสอง อาคาร บัณฑิตวิทยาลัย

6. รับสมัครนิสิตระดับบัณฑิตผู้สนใจเข้าร่วมโครงการวิจัย

7. จัดการประชุมชี้แจงการดำเนินการและข้อกำหนดของโครงการด้านการสอบ การชมภาพยนตร์ การทำแบบทดสอบ ข้อมูลในระบบการลงทะเบียน English Mate

8. ดำเนินการสอบ Pretest ด้วยแบบทดสอบ Oxford Online Placement Test

9. ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยชมภาพยนตร์พร้อมทำแบบทดสอบของภาพยนตร์แต่ละเรื่องจำนวน 10 เรื่อง ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

10. เจ้าหน้าที่ของสื่อการเรียนภาษาชุด English Mate รายงานผลข้อมูลจากระบบ

11. ดำเนินการสอบ Posttest ด้วยแบบทดสอบ Oxford Online Placement Test

12. สอบถามความพึงพอใจในการใช้สื่อเรียนภาษาชุด English Mate มีลักษณะเป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ (มาก ปานกลาง น้อย) จำนวน 17 ข้อ โดยแบ่งเป็น ประเด็น คือ ด้านโปรแกรม ด้านความเหมาะสมของภาพยนตร์ ด้านทักษะทางภาษาที่ได้รับการพัฒนา ด้านประโยชน์และการนำไปใช้ และคำถามปลายเปิดเพื่อให้แสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ 1 ข้อ

13. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมโครงการนำเสนอในหัวข้อ “My favorite movie and what I have learned.” ต่อหน้ากรรมการ 2 คน ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการได้แสดงสมรรถนะทางภาษา ด้านการพูด และเป็นข้อมูลประกอบการศึกษาทัศนคติที่มีต่อสื่อการเรียนภาษาชุด English Mate

14. สัมภาษณ์เชิงลึกนิสิต (In-depth Interviews) รายบุคคล หลังจากการนำเสนอ

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

1. ผลการศึกษาการบริหารจัดการ ปัญหาหรืออุปสรรค จากรูปแบบกิจกรรมการใช้สื่อ English Mate เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา

ผลจากการทดลองกิจกรรมการใช้สื่อการเรียนรู้อังกฤษชุด English Mate ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 นั้น พบประเด็นที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการ ดังนี้

1.1 จากการศึกษาความพึงพอใจของนิสิตที่ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 100 มีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการใช้สื่อการเรียนรู้อังกฤษชุด English Mate และเห็นว่าเป็นสื่อการเรียนรู้อังกฤษที่ควรนำมาใช้เป็นกิจกรรมเสริมในการเรียนภาษาอังกฤษ

1.2 ปัญหา อุปสรรคที่พบในการทดลองใช้สื่อการเรียนรู้อังกฤษชุด English Mate และการดำเนินการแก้ไข ในประเด็นต่างๆ ดังนี้

1) การลงทะเบียนในคอมพิวเตอร์ พกพาของผู้เข้าร่วมโครงการ

โครงการนี้มีผู้สมัครใจเข้าร่วมจำนวน 33 คน เป็นนิสิตระดับปริญญาโทและเอก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ หลังจากการประชุมชี้แจงข้อปฏิบัติแก่ผู้เข้าร่วมโครงการ เจ้าหน้าที่ได้อธิบายวิธีการลงทะเบียน

การใช้งานโปรแกรม การแบ่งระดับภาพยนตร์ ลักษณะของแบบทดสอบ ข้อเสนอแนะในการชมภาพยนตร์ จากนั้นจึงให้ผู้เข้าร่วมลงโปรแกรมด้วยตนเอง ปัญหาที่พบคือมีผู้เข้าร่วมจำนวนหนึ่งไม่สามารถลงโปรแกรมด้วยตนเองได้ เนื่องจาก

นิติณีมีทักษะด้านคอมพิวเตอร์น้อย สามารถใช้ได้แต่ไม่ถนัดในด้านการลงโปรแกรม นิติณีส่วนนี้ค่อนข้างจะมีอายุสูง การแก้ปัญหาจึงเป็นการให้เจ้าหน้าที่ลงโปรแกรมให้

คอมพิวเตอร์มีปัญหาลงโปรแกรมไม่ได้ เนื่องจากขาดโปรแกรมบางอย่าง ดำเนินการแก้ปัญหาโดยการให้เจ้าหน้าที่ลงโปรแกรมให้

คอมพิวเตอร์ไม่มีที่เล่นแผ่นซีดี ดำเนินการแก้ปัญหาโดยการให้เจ้าหน้าที่โหลดภาพยนตร์ ลงในUSBเพื่อให้สามารถนำไปดูได้ที่บ้าน

2) การคัดเลือกและจัดหาแผ่นซีดีภาพยนตร์

ภาพยนตร์ที่ผู้ออกแบบสื่อการเรียนภาษาชุด English Mate ได้นำมาใช้เป็นสื่อการเรียนภาษาอังกฤษทั้งหมดจำนวน 61 เรื่องโดยมีการแบ่งระดับความยากง่ายโดยการอิงจากระดับวงศัพท์ที่พบในภาพยนตร์ เป็นสามระดับ คือ ระดับ 1 ง่าย จำนวน 18 เรื่อง ระดับสอง ปานกลาง จำนวน 31 เรื่อง ระดับ 3 ขึ้นสูง จำนวน 12 เรื่อง บัณฑิตวิทยาลัยได้ทำการพิจารณาคัดเลือกภาพยนตร์ที่เหมาะสมกับนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาได้จำนวน 20 เรื่อง แบ่งเป็น ระดับ 1 จำนวน 9 เรื่อง ระดับ 2 จำนวน 8 เรื่อง ระดับ 3 จำนวน 3 เรื่อง โดยทุกเรื่อง

จะต้องผ่านการตรวจและปรับปรุงความถูกต้อง และความเหมาะสมของคำอธิบายศัพท์ ไวยากรณ์ กิจกรรม และแบบทดสอบจากผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาศาสตร์และด้านการสอนภาษาอังกฤษ โดยกำหนดให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยเลือกดูภาพยนตร์ตามความสนใจของตนเอง จำนวน 10 เรื่องภายในเวลาหนึ่งภาคการศึกษา ทางผู้สร้างสื่อระบุว่าโปรแกรมนี้ใช้ได้กับแผ่นซีดีภาพยนตร์ที่เป็นแผ่นของแท้แบบ Blu-Ray เท่านั้น ปัญหาที่พบคือการซื้อซีดีภาพยนตร์ทั้ง 10 เรื่อง อาจเป็นภาระด้านค่าใช้จ่าย เนื่องจากซีดีแผ่นแท้มีราคาสูงกว่าซีดีทั่วไปในท้องตลาด บัณฑิตวิทยาลัยได้อำนวยความสะดวกโดยการสั่งซื้อภาพยนตร์ทั้ง 30 เรื่อง เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการสามารถเลือกชมได้ที่ห้อง Self-access center และสามารถยืมไปดูที่บ้านได้ครั้งละ 1 เรื่อง ทั้งนี้จะต้องส่งคืนภายใน 3 วันเพื่อแบ่งปันให้นิสิตคนอื่นได้ยืมอย่างทั่วถึงและหากนิสิตประสงค์จะซื้อเอง บัณฑิตวิทยาลัยก็จะช่วยอำนวยความสะดวกในการรวบรวมและสั่งซื้อให้

3) ปัญหาที่นิสิตไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมและดูภาพยนตร์ครบตามที่กำหนด

จากจำนวนผู้สมัครใจเข้าร่วมโครงการจำนวน 33 คน เมื่อสิ้นสุดโครงการพบว่าเหลือผู้เข้าร่วมที่ทำกิจกรรมครบทุกกิจกรรมเพียง 19 คนคิดเป็นร้อยละ 57.5 ข้อมูลจากการติดตามผู้ที่ถอนตัวจากโครงการพบว่า ผู้เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่ไม่มีเวลาดูภาพยนตร์เนื่องจากต้องเร่งทำปริญญานิพนธ์/ คุชฎานิพนธ์ให้ทันตามที่สาขาและอาจารย์ที่ปรึกษากำหนด อีกส่วนหนึ่งแจ้งว่า

ภาระงานประจำที่เพิ่มขึ้นทำให้มีเวลาไม่พอในการดูภาพยนตร์ที่ครบตามที่กำหนด ปัญหานี้คงเป็นประเด็นที่บัณฑิตวิทยาลัยจะต้องพิจารณาต่อไปว่าจะใช้สื่อการเรียนภาษาชุด English Mate ต่อไปในฐานะใด เป็นสื่อเสริมสำหรับนิสิตที่สนใจศึกษาด้วยตนเองตามความชอบหรือเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมประกอบการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของบัณฑิตวิทยาลัย หากเป็นประเด็นหลัง คงจะต้องมีการกำหนดจำนวนภาพยนตร์ที่ให้ชมให้เหมาะสมและสอดคล้องกับระยะเวลาการเรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับการใช้สื่อการเรียนภาษาชุด English Mate ต่อไปในอนาคต

1. การปฐมนิเทศการใช้สื่อนี้รุ่นต่อไปต้องจัดให้มีการระบุคุณลักษณะของคอมพิวเตอร์ที่สามารถใช้ลงโปรแกรมนี้ได้
2. การกำหนดการจองเวลานำเครื่องมาลงโปรแกรมเพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถบริหารจัดการเวลาได้
3. สร้างระบบการยืม-คืนซีดีเพื่อบริหารการใช้แผ่นซีดีให้คุ้มค่าและทั่วถึงมากที่สุด

2. ผลการศึกษาพัฒนาการด้านทักษะภาษาอังกฤษและทัศนคติของนิสิตที่มีต่อการจัดกิจกรรมการใช้สื่อ English Mate

จากผลการศึกษาพัฒนาการด้านทักษะภาษาอังกฤษของนิสิตที่เข้าร่วมโครงการ พบว่าจากจำนวนผู้สมัครใจเข้าร่วมโครงการจำนวน 33 คน เมื่อสิ้นสุดโครงการพบว่าเหลือผู้เข้าร่วมที่ทำกิจกรรมครบทุกกิจกรรมเพียง 19 คนคิดเป็นร้อยละ 57.5 จากการติดตามสอบถามผู้ที่ถอนตัว

จากโครงการ ส่วนใหญ่ระบุว่าประสบปัญหาการจัดเวลาเนื่องจากมีภาระงานในหน้าที่ประจำที่จะต้องปฏิบัติเพิ่มขึ้น ทำให้เหลือเวลาในชมภาพยนตร์น้อย ไม่ต่อเนื่องและไม่ทันตามเวลาที่โครงการกำหนด ขณะที่อีกส่วนหนึ่งแจ้งว่าต้องเร่งทำปริญญานิพนธ์เพื่อให้เข้าสอบตามต้นกำหนดของสาขาวิชา ทำให้ไม่มีเวลาดูภาพยนตร์เมื่อพิจารณาศึกษาเปรียบเทียบคะแนนผลการสอบ Pretest-Posttest จากแบบทดสอบ Oxford online Placement Test ของผู้เข้าร่วมโครงการที่เหลืออยู่ พบว่ามีเพียงร้อยละ 26.3 ของผู้เข้าร่วมโครงการมีพัฒนาทางภาษาเพิ่มขึ้น 1 ระดับ ผู้เข้าร่วมโครงการร้อยละ 57.8 มีผลการสอบอยู่ในระดับเดิม ขณะที่ผู้เข้าร่วมโครงการร้อยละ 15.7 มีระดับทางภาษาลดลง 1 ระดับ

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังทำกิจกรรม พบว่า ผู้เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่ (ร้อยละ 57.8) ไม่แสดงพัฒนาการด้านทักษะภาษาอังกฤษ นั่นคือแม้ว่าผู้เข้าร่วมโครงการจะคะแนนสอบเพิ่มขึ้นบ้างแต่ไม่มากพอที่จะทำให้ได้ระดับที่สูงขึ้น การที่ผู้เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่ไม่ได้แสดงให้เห็นพัฒนาการทางภาษาทั้งนี้อาจเนื่องมาจากลักษณะของ Oxford online Placement Test เป็น ข้อสอบแบบ computer-adaptive (ปรับเปลี่ยนข้อคำถามตามความสามารถของผู้สอบ) และคำตอบในแต่ละข้อของผู้สอบจะเป็นตัวกำหนดระดับความยาก-ง่ายของคำถามในข้อต่อไป ผลคะแนนที่ได้จะถูกนำมาจัดแบ่งระดับความสามารถของผู้เข้าสอบโดยอ้างอิงจาก The Common European Framework of

Reference for Languages (CEFR) เป็น 3 ระดับ (A, B,C) และแบ่งเป็นระดับย่อย 6 ระดับ (A1, A2, B1,B2, C1,C2) แต่ละระดับจะมีช่วงความห่างของคะแนนประมาณ 20 คะแนน การเลื่อนระดับจึงดูเป็นเรื่องที่ต้องอาศัยความสามารถทางภาษาที่เพิ่มขึ้นมาก นอกจากนี้เป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่า ภาษาเป็นทักษะที่ต้องอาศัยเวลา และความมุ่งมั่นในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โครงการนี้ให้เวลาเพียงหนึ่งภาคเรียนเท่านั้น ซึ่งเป็นเวลาที่ไม่นานพอที่จะเห็นความพัฒนาการหรือก้าวหน้าด้านภาษาอังกฤษ กอปรกับผู้ร่วมโครงการส่วนใหญ่มีศักยภาพทางภาษาค่อนข้างต่ำ การที่จะพัฒนาภาษาอังกฤษจึงต้องอาศัยเวลาและความมุ่งมั่นอย่างต่อเนื่องยาวนานขึ้น

ผลการศึกษาทัศนคติของนิสิตที่มีต่อการจัดกิจกรรมการใช้สื่อการเรียนภาษาชุด English Mate โดยใช้ข้อมูลจากแบบสอบถาม ความพึงพอใจและข้อมูลจากการสัมภาษณ์รายบุคคล พบประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

1. ด้านโปรแกรม English Mate ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าการลงโปรแกรมทำได้สะดวก ไม่ยุ่งยาก มีเจ้าหน้าที่และผู้ประสานงานคอยอำนวยความสะดวกให้อย่างรวดเร็ว โปรแกรมใช้งานง่าย

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม คือ ควรให้สามารถติดตั้งโปรแกรมด้วยตนเอง และให้ปรับปรุงระบบให้สามารถใช้งานแบบออฟไลน์ได้ เพราะบางครั้งประสบปัญหาความไม่เสถียรของอินเทอร์เน็ต หากสามารถดูได้จากไฟล์จะดี เพราะคอมพิวเตอร์พกพารุ่นใหม่ ๆ จะไม่มีที่เล่นแผ่นซีดี และควรมีเล่มคู่มือการใช้งาน

นอกเหนือจากในอินเทอร์เน็ตเพื่อความสะดวก

2. ด้านภาพยนตร์ ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าภาพยนตร์มีการแบ่งระดับความยากง่ายที่เหมาะสม มีความหลากหลายของภาพยนตร์ที่ทำให้ได้เรียนรู้คำศัพท์เฉพาะในภาพยนตร์แต่ละประเภท ภาพยนตร์สนุกน่าสนใจชวนติดตามมาก

ปัญหาที่ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะคือ ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนหนึ่งแจ้งว่าน่าจะให้ดูภาพยนตร์ทุกเรื่อง ทั้งนี้อาจมาจากความคลาดเคลื่อนด้านความเข้าใจ เนื่องจากผู้วิจัยระบุจำนวนภาพยนตร์ต่ำสุดที่ต้องดูคือ 10 เรื่องจาก 20 เรื่อง ภายในเวลาที่กำหนดคือ 1 ภาคการศึกษา โดยมีได้ระบุจำนวนสูงสุดผู้ตอบแบบสอบถามบางคนจึงเข้าใจว่าอนุญาตให้ดูได้แค่ 10 เรื่องเท่านั้น ขณะที่คนที่สนใจดูภาพยนตร์มากที่สุดถึง 13 เรื่อง

3. ด้านแบบทดสอบผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า แบบทดสอบที่ใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้จากภาพยนตร์นั้น มีความหลากหลาย (84%) มีเนื้อหาสอดคล้องกับภาพยนตร์ที่ชม (100%) ทักษะที่ได้รับการพัฒนาจากมากไปน้อยคือทักษะด้านศัพท์และสำนวน (100%) ทักษะการฟัง (84%) ทักษะการอ่าน (84%) ด้านวัฒนธรรมเจ้าของภาษา (73%) ทักษะการเขียน (42%) และทักษะการพูด (31%)

ตามกับผู้ตอบแบบสอบถามระบุได้รับพัฒนาทักษะด้านศัพท์สำนวนมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องจากลักษณะของสื่อการเรียนรู้อังกฤษชุด English Mate นี้ มีการอธิบายความหมายของศัพท์ที่พบในเนื้อเรื่องภาพยนตร์ และ

กิจกรรมที่ใช้ในการทดสอบค่อนข้างที่จะเน้นด้านคำศัพท์ ส่งผลให้ผู้เข้าร่วมให้ความสนใจคำศัพท์มาก เพื่อให้สามารถทำแบบทดสอบได้อย่างถูกต้อง การที่ผู้เข้าร่วมงานวิจัยให้ความสำคัญกับคำศัพท์สำนวนที่พบในภาพยนตร์นับว่าเป็นสิ่งที่ดี เนื่องจากในการเรียนภาษาไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาทักษะใด คำศัพท์เป็นสิ่งสำคัญของภาษา หากผู้เรียนไม่ทราบศัพท์หรือมีคำศัพท์น้อย ความเข้าใจในภาษาจะน้อยตามไปด้วย วิลคินส์ (Wilkins, 1972) กล่าวว่าในการเรียนภาษาว่า หากเราไม่ทราบกฎไวยากรณ์แต่รู้คำศัพท์บ้าง เราจะสามารถสื่อสารได้บ้าง แต่หากไม่รู้คำศัพท์ เราจะไม่สามารถสื่อสารอะไรได้เลยไม่ว่าจะเป็นการพูดหรือการเขียน

ทักษะที่ผู้ตอบแบบสอบถามระบุว่าได้รับการพัฒนารองลงมาคือทักษะการฟัง เคอร์ทิสกล่าวว่า การใช้ภาพยนตร์ในห้องเรียนภาษาอังกฤษสามารถช่วยให้นักเรียนมีความตระหนักถึงคำศัพท์มากขึ้น อีกทั้งช่วยให้การออกเสียงตลอดจนการเน้นเสียงดียิ่งขึ้น (Curtis, 2007) นอกจากนี้ ข้อดีของการชมภาพยนตร์หลายๆเรื่อง และการดูบทวนซ้ำๆในบางตอนที่ฟังไม่ถนัดหรือยังจับใจความไม่ได้เป็นการสร้างประสบการณ์ที่หาไม่ได้จากห้องเรียน ขณะเดียวกันขณะชมภาพยนตร์นิสิตมักจะออกเสียงตามศัพท์สำนวนที่ได้ยินช่วยให้ นิสิตเกิดความคุ้นเคยกับสำเนียงเจ้าของภาษา ทราบว่าควรจะออกเสียงคำหรือสำนวนนั้นๆอย่างไร จึงส่งผลต่อพัฒนาทักษะการพูดไปด้วยในเวลาเดียวกัน เมื่อต้องสนทนากับชาวต่างชาติจะเข้าใจบทสนทนาและสามารถโต้ตอบได้มากขึ้น

ส่วนทักษะการอ่าน นิสิตจะได้รับจากการศึกษาและบทวนคำบรรยาย(subtitle)เพื่อให้เข้าใจเนื้อหาภาพยนตร์มากขึ้น โดยนิสิตได้เสนอความเห็นที่น่าสนใจไว้ว่า “การเรียนภาษาจากการดูภาพยนตร์ก็เหมือนกับการอ่านหนังสือภาษาอังกฤษโดยไม่รู้ตัว และไม่น่าเบื่อ ไม่เครียด ได้เรียนรู้จากบทสนทนาที่ใช้จริงในชีวิตประจำวัน” ทักษะการเขียนและทักษะการพูดจะเป็นทักษะที่ผู้สอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ระบุว่าได้รับการพัฒนาในระดับปานกลาง โดยการเขียนจะอยู่ในรูปของการจดคำศัพท์ ทั้งนี้อาจเนื่องจากลักษณะของกิจกรรมที่ใช้ประเมินผล การชมภาพยนตร์นั้น มีข้อจำกัดของโปรแกรมที่ไม่สามารถประเมินการเขียนในระดับประโยคหรือข้อความยาวๆได้ ลักษณะของกิจกรรมส่วนใหญ่มักจะเป็นการประเมินแบบปรนัยในระดับคำ ข้อจำกัดนี้จึงเป็นประเด็นที่ควรเสนอให้ผู้สร้างสื่อนำไปพัฒนาโปรแกรมต่อไปในอนาคตและเป็นสิ่งที่ผู้สอนควรคำนึงในการวางแผนการสอนต่อไปว่าควรเพิ่มกิจกรรมเพื่อพัฒนาการเขียนในการเรียนภาษาด้วยส่วนทักษะการพูดนั้นก็เป็นที่ไปตามความคาดหวังเนื่องจากลักษณะของสื่อการเรียนเน้นการเรียนรู้จากการชมภาพยนตร์ ผู้ตอบแบบสอบถามจึงระบุว่าได้แค่การออกเสียงหรือพูดตามเท่านั้น เพื่อทดสอบทักษะการพูดผู้วิจัยได้กำหนดให้ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยทำกิจกรรมต่อเนื่องจากการชมภาพยนตร์ โดยกำหนดให้ใช้ภาษาอังกฤษในการนำเสนอความประทับใจต่อภาพยนตร์หนึ่งเรื่อง ที่ชมไปโดยจะมีกรรมการพูดคุยสัมภาษณ์เพื่อให้ อยู่ในรูปแบบของการสนทนาในชีวิตจริง

จากข้อมูลการสัมภาษณ์พบว่า ผู้เข้าร่วมระบุว่า แม้ว่าทักษะการสนทนาจะพัฒนาได้ไม่มาก แต่ความรู้ที่ได้รับจากการชมภาพยนตร์ทำให้ตนเองมีความมั่นใจในตนเองเพิ่มขึ้น ค้นคว้าและเข้าใจสำเนียง คำศัพท์สำนวน และการสนทนาในชีวิตประจำวันกับชาวต่างชาติมากขึ้น ไม่กลัวที่จะต้องสนทนากับชาวต่างชาติอีกต่อไป

ด้านวัฒนธรรมเจ้าของภาษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากระบุว่าได้รับการพัฒนา มาก เพราะภาพยนตร์ช่วยให้เห็นและเข้าใจ วัฒนธรรมอย่างเป็นรูปธรรม บริบทการสนทนา ทำให้เข้าใจคำศัพท์และการเลือกใช้ภาษาได้อย่าง เหมาะสมกับบริบทต่างๆ เช่น การขอบคุณ การขอร้อง การขอโทษ การร้องเรียน การเสนอแนะ นอกจากนี้ยังได้เรียนรู้ การใช้เสียง การใช้ภาษากาย เช่น ท่าทาง การแสดงออกทางสีหน้า สายตา และอารมณ์ จากภาพยนตร์ ทำให้เห็นความเหมือนและความ ต่างระหว่างวัฒนธรรม ทั้งนี้เนื่องจากภาษา เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม เมื่อคนเราใช้ภาษา เพื่อสื่อความหมายต่างๆตามวัตถุประสงค์ ที่ต้องการแล้ว สิ่งที่ถูกส่งไปพร้อมภาษาคือ วัฒนธรรม ค่านิยม ความเชื่อของเจ้าของภาษา นั้นๆ ที่แฝงอยู่ในตัวภาษา เมื่อคนเราเรียนภาษา หนึ่งๆแล้วย่อมซึมซับเอาสิ่งเหล่านี้เข้ามาด้วย การเข้าใจวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา จึงช่วยให้ เข้าใจความหมายของภาษาและความรู้สึกของ ผู้ใช้ภาษาได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้งานวิจัยเกี่ยวกับการ นำภาพยนตร์มาใช้ในการเรียนการสอนภาษา อาทิจานของ Chapple & Curtis (2000), Heffernan (2005) และ Gebhardt (2004)

ต่างแสดงให้เห็นว่าภาพยนตร์มีคุณค่าต่อการ เรียนภาษาอังกฤษด้านวัฒนธรรมเพราะ ภาพยนตร์ช่วยสร้างความเข้าใจวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี ที่แตกต่างจาก วัฒนธรรมของผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนเห็นความ หลากหลายทางภาษา เห็นความแตกต่างของการ ใช้ภาษาในสถานการณ์จริง และที่สำคัญคือ ช่วยสร้างแรงจูงใจในการใช้ภาษาให้กับผู้เรียน ที่ไม่ได้อาศัยอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ใช้ ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันเนื่องจาก ภาพยนตร์สามารถนำเสนอภาพการใช้ภาษาที่มี ลักษณะภาษาเป็นธรรมชาติในการติดต่อสื่อสาร ในชีวิตประจำวัน ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ประเด็น ทางวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาสอดแทรก อยู่ตลอดเวลา ทำให้ผู้เรียนสามารถหาความรู้ ที่ได้จากบทเรียนไปใช้ประโยชน์ในทันที

3. ผลการพัฒนากิจกรรมสื่อประเภท ภาพยนตร์สารคดี สำหรับการเสริมทักษะ การเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเอง

จากการศึกษาการใช้สื่อการเรียนภาษา ชุด English Mate ทำให้บัณฑิตวิทยาลัย เกิดแนวคิดที่ว่า ประเภทของสื่อควรจะมี ความ หลากหลายยิ่งขึ้น นอกเหนือจากภาพยนตร์ จึงได้ จัดให้มีโครงการนาร่องพัฒนากิจกรรมประกอบ สารคดี โดยการคัดเลือกคลิปสารคดี หรือการ บรรยายที่ทันสมัยและเป็นประเด็นที่น่าสนใจ สำหรับสังคมและนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา โดยใน ระยะแรกนี้สารคดีที่ผ่านการคัดเลือก คือ การ บรรยายจาก TED Talk เรื่อง How to make stress your friend โดย Kelly McGonigal จาก

Stanford University กิจกรรมประกอบสารคดีนี้จะนำไปทดลองใช้กับนิสิตในปีการศึกษา 2561 และจะเป็นแนวทางในการพัฒนาสื่อการเรียนภาษาอังกฤษของบัณฑิตวิทยาลัยต่อไป

จะเห็นได้ว่าควรมีการนำสื่อภาพยนตร์ภาษาอังกฤษที่เป็นสื่อเหมือนจริง (Authentic materials) มาเป็นสื่อเสริมในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา เพราะนอกจากจะเป็นแรงจูงใจในการเรียนภาษาแล้ว ยังสอดคล้องกับแนวคิดการปรับเปลี่ยน

ประเทศเพื่อก้าวสู่เศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge - Based Economy: KBE) ซึ่งมีการใช้ความรู้และนวัตกรรมเป็นปัจจัยหลักในการผลิตและพัฒนาเพิ่มขีดความสามารถของบุคคลให้เป็นทุน และกำลังของสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ให้คนไทยทุกคนมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีความใฝ่รู้ แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และพร้อมที่จะเรียนรู้อยู่เสมอ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542)

เอกสารอ้างอิง

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2557). *แนวปฏิบัติตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ*. สืบค้น 24 กุมภาพันธ์ 2559 จาก <http://english.obec.go.th/english/2013/index.php/th/2012-08-08-10-26-5/62-2014-04-24-10-26-10>.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- Chapple, L., & Curtis, A. (2000). Content-based instruction in Hong Kong: Student responses to film. *System, 28*(3), 419-433.
- Curtis, A. (2007). Film in the ESL classroom: hearing the students' voice. In H. McGarrell (Ed.), *Language Teacher Research in the Americas* (pp. 41-53). Alexandria, VA: TESOL Association.
- Gebhardt, J. (2004). Using movie trailers in an ESL CALL class. *The Internet TESL Journal, 10*(1). Retrieved June 23, 2018, from <http://iteslj.org/Techniques/Gebhardt-MovieTrailers.html>
- Heffernan, N. (2005). Watching movie trailers in the ESL class. *The Internet TEFL Journal, 9*(3). Retrieved June 23, 2018, from <http://iteslj.org/Lessons/Heffernan-MovieTrailers.html>
- Wilkins, D. (1972). *Linguistics in language teaching*. London: Arnold.